

Bruxelles, den 30. juni 2023
(OR. en)

11156/23

ECOFIN 680
UEM 214
SOC 505
EMPL 356
COMPET 700
ENV 779
EDUC 292
RECH 324
ENER 415
JAI 927
GENDER 156
ANTIDISCRIM 150
JEUN 194
SAN 431

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanters Komité/Rådet
Tidl. dok. nr.:	9850/1/23 REV 1
Komm. dok. nr.:	COM(2023) 624 final
Vedr.:	RÅDETS HENSTILLING om Sloveniens nationale reformprogram for 2023 og med Rådets udtalelse om Sloveniens stabilitetsprogram for 2023

Hermed følger til delegationerne ovennævnte udkast til Rådets henstilling som drøftet af Rådet og Det Europæiske Råd på grundlag af Kommissionens henstilling COM(2023) 624 final.

RÅDETS HENSTILLING

af ...

om Sloveniens nationale reformprogram for 2023 og med Rådets udtalelse om Sloveniens stabilitetsprogram for 2023

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker¹, særlig artikel 5, stk. 2,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

¹ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,
som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,
som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,
som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,
som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og
som tager følgende i betragtning:

- (1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241², der oprettede genopretnings- og resiliensfaciliteten ("faciliteten"), trådte i kraft den 19. februar 2021. Faciliteten yder finansiel støtte til medlemsstaterne til gennemførelsen af reformer og investeringer og bidrager således med en finanspolitisk impuls finansieret af Unionen. I overensstemmelse med prioriteterne for det europæiske semester bidrager faciliteten til den økonomiske og inklusive genopretning og til gennemførelsen af bæredygtige og vækstfremmende reformer og investeringer, navnlig reformer og investeringer, der skal fremme den grønne og den digitale omstilling og gøre medlemsstaternes økonomier mere modstandsdygtige. Den bidrager også til at styrke de offentlige finanser og sætte skub i vækst og jobskabelse på mellemlang og lang sigt samt til at forbedre den territoriale samhørighed i Unionen og støtte den fortsatte gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder. Det maksimale finansielle bidrag for hver medlemsstat inden for rammerne af faciliteten blev i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241 ajourført den 30. juni 2022.

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17).

- (2) Den 22. november 2022 vedtog Kommissionen den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2023, som markerede starten på det europæiske semester 2023 for samordning af de økonomiske politikker. Det Europæiske Råd godkendte den 23. marts 2023 prioriteterne i den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2023, som er centreret omkring de fire dimensioner af konkurrencedygtig bæredygtighed. Den 22. november 2022 vedtog Kommissionen på grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011³ ligeledes rapporten om varslingsmekanismen 2023, hvori Slovenien ikke blev udpeget som en af de medlemsstater, som kan være påvirket eller kan være i risiko for at blive påvirket af ubalancer. Det er som sådan ikke nødvendigt med en dybdegående undersøgelse. Samme dag vedtog Kommissionen tillige en udtalelse om Sloveniens udkast til budgetplan for 2023. Kommissionen vedtog også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet og et forslag til den fælles rapport om beskæftigelsen 2023, der analyserer gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen og principperne for den europæiske søjle for sociale rettigheder. Rådet vedtog henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet⁴ ("henstillingen om euroområdet fra 2023") den 16. maj 2023 og den fælles rapport om beskæftigelsen den 13. marts 2023.
- (3) Selv om Unionens økonomier udviser bemærkelsesværdig modstandsdygtighed, har den geopolitiske kontekst fortsat en negativ indvirkning. Unionen står last og brast med Ukraine og har i sin økonomiske og socialpolitiske dagsorden fokus på dels at mindske de negative konsekvenser af energichok for både sårbare husholdninger og virksomheder på kort sigt, dels at fortsætte bestræbelserne på at gennemføre den grønne og den digitale omstilling, støtte bæredygtig og inklusiv vækst, sikre makroøkonomisk stabilitet og øge modstandsdygtigheden på mellemlang sigt. Der fokuseres i høj grad også på at øge Unionens konkurrenceevne og produktivitet.

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer (EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25).

⁴ Rådets henstilling af 16. maj 2023 om den økonomiske politik i euroområdet (EUT C 180 af 23.5.2023, s. 1).

- (4) Den 1. februar 2023 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse med titlen "En industriplan for den grønne pagt til den CO₂-neutrale tidsalder" ("industriplanen for den grønne pagt"). Målet med industriplanen for den grønne pagt er at øge konkurrenceevnen for Unionens nettonulindustri og støtte den hurtige omstilling til klimaneutralitet. Planen supplerer den igangværende indsats under den europæiske grønne pagt og REPowerEU. Den har også til formål at skabe et gunstigere miljø for at øge Unionens produktionskapacitet inden for de nettonulteknologier og -produkter, der er nødvendige for at nå Unionens ambitiøse klimamål, og at sikre adgang til relevante kritiske råstoffer, herunder ved diversificering af forsyninger, korrekt udnyttelse af geologiske ressourcer i medlemsstaterne og maksimering af genanvendelsen af råstoffer. Industriplanen for den grønne pagt er baseret på fire søjler: forudsigelige og forenklede lovgivningsmæssige rammer, hurtigere adgang til finansiering, forbedring af færdigheder og åben handel med henblik på modstandsdygtige forsyningskæder. Den 16. marts 2023 offentliggjorde Kommissionen en yderligere meddelelse med titlen "EU's konkurrenceevne på lang sigt efter 2030", der er bygget op omkring ni gensidigt forstærkende indsatsområder og målet om at arbejde hen imod en væksthæmmende lovgivningsramme. I meddelelsen opstilles politiske prioriteter, der har til formål aktivt at sikre strukturelle forbedringer, målrettede investeringer og lovgivningsmæssige foranstaltninger med henblik på Unionens og medlemsstaternes konkurrenceevne på lang sigt. Nedenstående henstillinger hjælper med at opfylde disse prioriteter.

- (5) I 2023 fortsætter det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker med at udvikle sig i overensstemmelse med gennemførelsen af faciliteten. At gennemføre genopretnings- og resiliensplanerne fuldt ud er fortsat et vigtigt element i opfyldelsen af de politiske prioriteter under det europæiske semester, eftersom planerne indeholder foranstaltninger til at håndtere alle eller en betydelig del af de relevante landespecifikke henstillinger, der er blevet udstedt i de senere år. De landespecifikke henstillinger fra 2019, 2020 og 2022 er fortsat yderst relevante for genopretnings- og resiliensplaner, der er blevet revideret, ajourført eller ændret i henhold til artikel 14, 18 og 21 i forordning (EU) 2021/241.
- (6) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435⁵ ("REPowerEU-forordningen"), der blev vedtaget den 27. februar 2023, tager sigte på en hurtig udfasning af Unionens afhængighed af import af russiske fossile brændstoffer. Dette vil bidrage til energisikkerhed og diversificering af Unionens energiforsyning og samtidig øge udbredelsen af vedvarende energi, energilagringkapaciteten og energieffektiviteten. REPowerEU-forordningen giver medlemsstaterne mulighed for at tilføje et nyt REPowerEU-kapitel til deres nationale genopretnings- og resiliensplaner for at finansiere vigtige reformer og investeringer, der vil bidrage til at nå REPowerEU-målene. Disse reformer og investeringer vil også bidrage til at øge konkurrenceevnen for Unionens nettonulindustri som skitseret i industriplanen for den grønne pagt og til at imødekomme de energirelaterede landespecifikke henstillinger, der blev udstedt til medlemsstaterne i 2022, og som måtte blive udstedt i 2023. Med REPowerEU-forordningen indføres der en ny kategori af ikketilbagebetalingspligtig finansiel støtte, der stilles til rådighed for medlemsstaterne til finansiering af nye energirelaterede reformer og investeringer inden for rammerne af deres genopretnings- og resiliensplaner.

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 af 27. februar 2023 om ændring af forordning (EU) 2021/241 for så vidt angår kapitler om REPowerEU i genopretnings- og resiliensplaner og om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 og (EU) 2021/1755 og direktiv 2003/87/EF (EUT L 63 af 28.2.2023, s. 1).

- (7) Den 8. marts 2023 vedtog Kommissionen en meddelelse om finanspolitiske retningslinjer for 2024 ("meddelelsen af 8. marts 2023"). Den har til formål at støtte udarbejdelsen af medlemsstaternes stabilitets- og konvergensprogrammer og dermed styrke den politiske samordning. Kommissionen mindede om, at stabilitets- og vækstpagtens generelle undtagelsesklausul deaktiveres ved udgangen af 2023. Den opfordrede til i 2023 og 2024 at føre en finanspolitik, der sikrer en holdbar gæld på mellemlang sigt og øger den potentielle vækst på en bæredygtig måde, og opfordrede medlemsstaterne til i deres stabilitets- og konvergensprogrammer for 2023 at redegøre for, hvordan deres finanspolitiske planer vil sikre, at traktatens referenceværdi på 3 % af bruttonationalproduktet (BNP) overholdes, og at gælden nedbringes troværdigt og konstant eller holdes på et forsvarligt niveau på mellemlang sigt. Kommissionen opfordrede også medlemsstaterne til at udfase de nationale finanspolitiske foranstaltninger, der er indført for at beskytte husholdninger og virksomheder mod energiprischokket, begyndende med de mindst målrettede. Den præciserede, at hvis det bliver nødvendigt at forlænge støtteforanstaltninger på grund af et fornyet pres på energipriserne, bør medlemsstaterne i højere grad målrette sådanne foranstaltninger mod sårbare husholdninger og virksomheder. Kommissionen anførte, at de finanspolitiske henstillinger skulle kvantificeres og differentieres. De finanspolitiske henstillinger ville desuden som foreslået i Kommissionens meddelelse af 9. november 2022 om retningslinjer for en reform af rammen for økonomisk styring i EU blive formuleret på grundlag af de primære nettoudgifter. Den henstillede, at alle medlemsstaterne fortsat beskytter nationalt finansierede investeringer og sørger for at anvende midlerne fra faciliteten og andre EU-midler effektivt, navnlig i lyset af målsætningerne for den grønne og den digitale omstilling og om øget modstandsdygtighed. Kommissionen påpegede, at den i overensstemmelse med de gældende regler vil foreslå Rådet i foråret 2024 at indlede underskudsbaserede procedurer i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud på grundlag af endelige data for 2023.

- (8) Den 26. april 2023 fremsatte Kommissionen lovgivningsforslag med henblik på at gennemføre en omfattende reform af reglerne for økonomisk styring i Unionen. Hovedformålet med forslagene er at styrke holdbarheden af den offentlige gæld og fremme bæredygtig og inklusiv vækst i alle medlemsstater gennem reformer og investeringer. I sine forslag sigter Kommissionen mod at øge nationalt ejerskab, forenkle rammen og i højere grad fokusere på den mellemlange bane, i kombination med en stærkere og mere sammenhængende håndhævelse. Ifølge Rådets konklusioner af 14. marts 2023 om retningslinjer for en reform af rammen for økonomisk styring i EU er det hensigten at afslutte lovgivningsarbejdet i 2023.
- (9) Den 30. april 2021 indgav Slovenien sin nationale genopretnings- og resiliensplan til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241. Kommissionen har i medfør af artikel 19 i forordning (EU) 2021/241 vurderet genopretnings- og resiliensplanens relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng i overensstemmelse med vurderingskriterierne i bilag V til nævnte forordning. Den 28. juli 2021 vedtog Rådet en gennemførelsesafgørelse om godkendelse af vurderingen af Sloveniens genopretnings- og resiliensplan⁶. Tilrådighedsstillelsen af trancher er betinget af, at Kommissionen i overensstemmelse med artikel 24, stk. 5, i forordning (EU) 2021/241 har vedtaget en afgørelse om, at Slovenien på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse. En tilfredsstillende opfyldelse forudsætter, at opfyldelsen af forudgående milepæle og mål ikke er blevet tilbagerullet.

⁶ ST 10612/2021 INIT, ST 10612/2021 ADD 1.

- (10) Den 14. april 2023 forelagde Slovenien sit nationale reformprogram for 2023 og den 26. april 2023 sit stabilitetsprogram for 2023 i overensstemmelse med artikel 4, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1466/97. For at tage hensyn til de indbyrdes sammenhænge mellem de to programmer er de blevet vurderet sammen. Det nationale reformprogram for 2023 afspejler i overensstemmelse med artikel 27 i forordning (EU) 2021/241 også Sloveniens halvårslige rapportering om de fremskridt, der er gjort med opfyldelsen af genopretnings- og resiliensplanen.
- (11) Den 24. maj 2023 offentliggjorde Kommissionen landerapporten for Slovenien 2023. Heri foretages der en vurdering af Sloveniens fremskridt med gennemførelsen af de relevante landespecifikke henstillinger, der blev vedtaget af Rådet mellem 2019 og 2022, og der gøres status over Sloveniens gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen. På grundlag af denne analyse er der i landerapporten udpeget mangler med hensyn til de udfordringer, som enten ikke håndteres eller kun håndteres delvist i genopretnings- og resiliensplanen, ligesom der også afdækkes nye udfordringer. Rapporten indeholder også en vurdering af Sloveniens fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelsen af Unionens overordnede mål vedrørende beskæftigelse, færdigheder og fattigdomsbekæmpelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af De Forenede Nationers verdensmål for bæredygtig udvikling.

- (12) Ifølge data valideret af Eurostat faldt Sloveniens offentlige underskud fra 4,6 % af BNP i 2021 til 3,0 % i 2022, mens den offentlige gæld faldt fra 74,5 % af BNP ved udgangen af 2021 til 69,9 % ved udgangen af 2022. Den 24. maj 2023 udsendte Kommissionen en rapport i medfør af traktatens artikel 126, stk. 3. I rapporten redegøres der for budgetsituationen i Slovenien, eftersom landets offentlige underskud ventes at overstige traktatens referenceværdi på 3 % af BNP i 2023. I rapporten blev det konkluderet, at underskudskriteriet ikke var opfyldt. Kommissionen foreslog i overensstemmelse med sin meddelelse af 8. marts 2023 ikke at indlede nye procedurer i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud i foråret 2023. Kommissionen påpegede efterfølgende, at den vil foreslå Rådet i foråret 2024 at indlede underskudsbaserede procedurer i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud på grundlag af endelige data for 2023. Slovenien bør tage hensyn til dette ved gennemførelsen af sit budget for 2023 og ved udarbejdelsen af udkastet til budgetplan for 2024.
- (13) Den offentlige saldo er blevet påvirket af de finanspolitiske foranstaltninger, der er truffet for at afbøde de økonomiske og sociale virkninger af stigningen i energipriserne. I 2022 omfattede sådanne finanspolitiske indtægtsreducerende foranstaltninger en midlertidig nedsættelse af momsen på elektricitet, gas, fjernvarme og brænde og af punktafgifterne på brændsel, gas og elektricitet og af CO₂-afgiften på brændsel, mens finanspolitiske udgiftsforøgende foranstaltninger omfattede et øget børnetilskud i to måneder, energitilskud til socialt sårbare personer og subsidier til virksomheder baseret på betalte priser sammenlignet med 2021. Kommissionen anslår nettobudgetomkostningerne ved disse foranstaltninger til 1,0 % af BNP i 2022. Den offentlige saldo er også blevet påvirket af budgetomkostningerne ved at yde midlertidig beskyttelse til fordrevne personer fra Ukraine, som anslås til 0,1 % af BNP i 2022. Samtidig faldt de anslåede omkostninger til midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19-krisen til 1,0 % af BNP i 2022 fra 4,1 % i 2021.

- (14) Den 18. juni 2021 henstillede Rådet, at Slovenien i 2022⁷ fastholdt en understøttende finanspolitisk kurs, som omfattede finanseffekten fra faciliteten, og opretholdt nationalt finansierede investeringer.
- (15) Ifølge Kommissionens skøn var den finanspolitiske kurs⁸ i 2022 understøttende med -1,2 % af BNP som henstillet af Rådet. I overensstemmelse med Rådets henstilling fortsatte Slovenien med at støtte genopretningen med investeringer finansieret ved hjælp af faciliteten. Udgifter finansieret med tilskud under faciliteten og andre EU-midler beløb sig til 0,7 % af BNP i 2022 (0,8 % af BNP i 2021). Nationalt finansierede investeringer indebar et ekspansivt bidrag på 0,7 procentpoint til finanspolitikken⁹. Slovenien bevarede derfor nationalt finansierede investeringer, som Rådet havde henstillet. Samtidig bidrog væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. nye foranstaltninger på indtægtssiden) ekspansivt med 0,4 procentpoint til finanspolitikken. Dette betydelige ekspansive bidrag omfattede den yderligere virkning af de finanspolitiske foranstaltninger, der er truffet til afhjælpning af de økonomiske og sociale virkninger af stigningen i energipriserne (yderligere nettobudgetomkostninger på 1,0 % af BNP), samt omkostningerne ved at yde midlertidig beskyttelse til fordrevne personer fra Ukraine (0,1 % af BNP). Slovenien har derfor i tilstrækkelig grad holdt væksten i nationalt finansierede løbende udgifter under kontrol.

⁷ Rådets henstilling af 18. juni 2021 med Rådets udtalelse om Sloveniens stabilitetsprogram for 2021 (EUT C 304 af 29.7.2021, s. 116).

⁸ Den finanspolitiske kurs bestemmes som ændringen i primære udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden), idet der ses bort fra kriserelaterede midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19-krisen, mens udgifter finansieret med ikke-tilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra faciliteten og andre EU-midler medtages, i forhold til den potentielle vækst på mellemlang sigt. Yderligere oplysninger findes i tekstboks 1 i de finanspolitiske statistiske tabeller.

⁹ Andre nationalt finansierede investeringsudgifter indebar et ekspansivt bidrag på 0,2 procentpoint af BNP.

- (16) Det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for budgetfremskrivningerne i stabilitetsprogrammet for 2023, er gunstigere end Kommissionens forårsprognose 2023 for 2023 og i tråd med det derefter. Regeringen forventer en realvækst i BNP på 1,8 % i 2023 og 2,5 % i 2024. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 ventes derimod en lavere realvækst i BNP på 1,2 % i 2023 og 2,2 % i 2024, hvilket primært tilskrives nettoeksportens lavere bidrag til væksten.
- (17) Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 forventer regeringen, at det offentlige underskud vil stige til 4,1 % af BNP i 2023. Stigningen i 2023 afspejler hovedsagelig højere offentlige investeringer som følge af afslutningen af absorptionsperioden for den foregående flerårige finansielle ramme for årene 2014-2020 og høje subsidier. Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 ventes den offentlige gældskvote at falde fra 69,9 % ved udgangen af 2022 til 68,9 % ved udgangen af 2023. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 forventes der et offentligt underskud på 3,7 % af BNP i 2023. Dette er lavere end det underskud, der forventes i stabilitetsprogrammet for 2023, hovedsagelig på grund af lavere offentlige investeringer på grund af begrænset absorptionskapacitet og lavere absorption af energirelaterede subsidier og foranstaltninger, der er vedtaget for at afbøde de økonomiske og sociale virkninger af stigningen i energipriserne. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 vil den offentlige gældskvote med 69,1 % ligge på nogenlunde samme niveau ved udgangen af 2023.

(18) Den offentlige saldo i 2023 ventes fortsat at blive påvirket af de finanspolitiske foranstaltninger, der er truffet for at afbøde de økonomiske og sociale virkninger af stigningen i energipriserne. De består af foranstaltninger, der blev forlænget fra 2022 (navnlig midlertidig nedsættelse af moms på elektricitet, gas, fjernvarme og brænde, af punktafgifterne på brændsel, gas og elektricitet og af CO₂-afgiften på brændsel) og nye foranstaltninger såsom en ny og mere omfattende ordning for subsidier til virksomheder baseret på betalte priser sammenlignet med 2021 og kompensation til el- og naturgasdistributører, der forsyner kunder (f.eks. husholdninger eller små og mellemstore virksomheder), hvis el- og naturgaspriser er underlagt prislofter, der er fastsat af regeringen. Nettobudgetomkostningerne ved støtteforanstaltningerne forventes ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 at ligge på 0,9 % af BNP i 2023¹⁰. De fleste foranstaltninger i 2023 synes ikke at være rettet mod de mest sårbare husholdninger eller virksomheder, og mange af dem bevarer ikke fuldt ud prissignalet som middel til at reducere energiefterspørgslen og øge energieffektiviteten. Som følge heraf anslås størrelsen af de målrettede støtteforanstaltninger, der skal tages i betragtning ved vurderingen af efterlevelsen af Rådets henstilling af 12. juli 2022¹¹, i Kommissionens forårsprognose 2023 til 0,1 % af BNP i 2023 (sammenlignet med 0,6 % af BNP i 2022). Endelig forventes en positiv indvirkning på den offentlige saldo i 2023 fra udfasningen af de midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19-krisen, som er anslået til 1,0 % af BNP.

¹⁰ Dette tal angiver de årlige budgetomkostninger ved sådanne foranstaltninger, inkl. løbende indtægter og udgifter samt, hvis det er relevant, investeringsforanstaltninger.

¹¹ Rådets henstilling af 12. juli 2022 om Sloveniens nationale reformprogram for 2022 og med Rådets udtalelse om Sloveniens stabilitetsprogram for 2022 (EUT C 334 af 1.9.2022, s. 197).

- (19) I sin henstilling af 12. juli 2022 henstillede Rådet, at Slovenien træffer foranstaltninger med henblik på i 2023 at sikre, at væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter er i overensstemmelse med en overordnet neutral finanspolitisk kurs¹², under hensyntagen til fortsat midlertidig og målrettet støtte til de husholdninger og virksomheder, som er mest sårbare over for stigninger i energipriserne, og til personer på flugt fra Ukraine. Slovenien bør være rede til at tilpasse de løbende udgifter til den omskiftelige situation. Det blev også henstillet til Slovenien at øge de offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed under hensyntagen til REPowerEU-initiativet, herunder ved at anvende faciliteten og andre EU-midler.

¹² Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 anslås Sloveniens potentielle produktionsvækst på mellemlang sigt (gennemsnit over 10 år), som anvendes til at måle den finanspolitiske kurs, nominelt til 10,1 %.

(20) Efter en ekspansiv finanspolitisk kurs i 2022 (-1,2 % af BNP) ventes den finanspolitiske kurs i 2023 ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 at blive ekspansiv (-1,2 % af BNP) i en situation med høj inflation. Væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden) ventes i 2023 at indebære et ekspansivt bidrag på 0,3 % af BNP til finanspolitikken. Dette til trods for de reducerede omkostninger til målrettede støtteforanstaltninger for de husholdninger og virksomheder, der er mest sårbare over for stigninger i energipriserne, med 0,5 % af BNP. Det ekspansive bidrag fra nationalt finansierede primære løbende nettoudgifter skyldes derfor ikke den målrettede støtte til de husholdninger og virksomheder, der er mest sårbare over for energiprisstigninger, og til personer på flugt fra Ukraine. Den ekspansive vækst i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden) skyldes højere subsidier (som omfatter energiforanstaltninger) og en stigning i lønudgifterne i den offentlige sektor. Alt i alt er den forventede vækst i nationalt finansierede primære løbende udgifter ikke i overensstemmelse med Rådets henstilling af 12. juli 2022. Udgifter finansieret med tilskud under faciliteten og andre EU-midler beløber sig til 1,6 % af BNP i 2023, mens nationalt finansierede investeringer yder et ekspansivt bidrag til finanspolitikken på 0,1 procentpoint¹³. Slovenien planlægger derfor at finansiere yderligere investeringer gennem faciliteten og andre EU-midler, og nationalt finansierede investeringer ventes fastholdt. Slovenien planlægger at finansiere offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed, bl.a. jernbaneinfrastruktur, forebyggelse af oversvømmelser, sundhed, forskning og innovation, som finansieres ved hjælp af faciliteten og andre EU-midler.

¹³ Andre nationalt finansierede investeringsudgifter skønnes at indebære et neutralt bidrag på 0,0 procentpoint af BNP.

- (21) Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 forventes det offentlige underskud at falde til 2,8 % af BNP i 2024. Faldet i 2024 afspejler hovedsagelig lavere subsidier efter tilbagetrækning af de foranstaltninger, der er vedtaget for at afbøde de økonomiske virkninger af stigningen i energipriserne og lavere offentlige investeringer, efter at absorptionen af EU-midler fra den foregående flerårige finansielle ramme udløber i 2023. Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 forventes den offentlige gældskvote at falde til 66,5 % ved udgangen af 2024. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes der ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 et offentligt underskud på 2,9 % af BNP i 2024. Dette er højere end det underskud, der forventes i stabilitetsprogrammet for 2023, hovedsagelig på grund af højere godtgørelser til ansatte og sociale ydelser. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 forventes den offentlige gældskvote med 66,6 % at ligge på nogenlunde samme niveau ved udgangen af 2024.
- (22) Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 skal alle energistøtteforanstaltninger udfases i 2024. Kommissionen forventer også en fuldstændig udfasning af energistøtteforanstaltninger i 2024. Denne forventning er baseret på antagelsen om, at der ikke sker nye stigninger i energipriserne.

- (23) Ifølge forordning (EF) nr. 1466/97 skal der ske en årlig forbedring af den strukturelle budgetsaldo i retning af den mellemfristede budgetmålsætning med 0,5 % af BNP som benchmark¹⁴. Under hensyntagen til den finanspolitiske holdbarhed og behovet for at nedbringe underskuddet til under traktatens referenceværdi på 3 % af BNP vil en forbedring af den strukturelle saldo på mindst 0,5 % af BNP for 2024 være hensigtsmæssig ifølge Kommissionen. For at sikre en sådan forbedring, og i overensstemmelse med Kommissionens metode, bør væksten i de nationalt finansierede primære nettoudgifter¹⁵ i 2024 ikke overstige 5,5 %, som det fremgår af henstillingen. Samtidig bør de resterende energistøtteforanstaltninger (som Kommissionen i øjeblikket anslår til 0,9 % af BNP i 2023) udfases, såfremt udviklingen på energimarkedet tillader det, og idet der startes med de mindst målrettede foranstaltninger, og de deraf følgende besparelser bør anvendes til at nedbringe det offentlige underskud. Ifølge Kommissionens skøn vil dette føre til en stigning i de primære nettoudgifter under den anbefalede maksimale vækstrate for 2024. Desuden er væksten i 2023 i nationalt finansierede primære løbende nettoudgifter ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 ikke i overensstemmelse med Rådets henstilling af 12. juli 2022. Hvis dette bekræftes, bør der tilstræbes en lavere vækst i de primære nettoudgifter i 2024.
- (24) Under antagelse af en uændret politik vil de nationalt finansierede primære nettoudgifter ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 stige med 3,0 % i 2024, hvilket er under den anbefalede vækstrate.

¹⁴ Ifølge artikel 5 i forordning (EF) nr. 1466/97 kræves også en tilpasning på mere end 0,5 % af BNP for medlemsstater med en offentlig gæld på over 60 % af BNP eller med mere udtalte risici for gældsholdbarheden.

¹⁵ Ved primære nettoudgifter forstås nationalt finansierede udgifter eksklusive diskretionære foranstaltninger på indtægtsiden og renteudgifter samt konjunkturbestemte arbejdsløshedsudgifter.

- (25) Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 forventes de offentlige investeringer at falde fra 6,4 % af BNP i 2023 til 5,5 % af BNP i 2024. De lavere investeringer afspejler lavere nationalt finansierede investeringer og lavere samlede investeringer, der finansieres af Unionen, men højere investeringer finansieret gennem faciliteten. I stabilitetsprogrammet for 2023 henvises der til reformer og investeringer, der forventes at bidrage til finanspolitisk holdbarhed og bæredygtig og inklusiv vækst. Disse reformer og investeringer omfatter investeringer i jernbaneinfrastruktur, sundhed, forskning og innovation og elementer af den grønne og den digitale omstilling, der også er en del af genopretnings- og resiliensplanen.
- (26) Stabilitetsprogrammet for 2023 udstikker en mellemfristet finanspolitisk kurs frem til 2026. Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 forventes det offentlige underskud at falde til 2,2 % af BNP i 2025 og til 1,3 % i 2026. Det offentlige underskud forventes således at forblive under 3 % af BNP fra 2024 og frem til afslutningen af tidshorizonten for stabilitetsprogrammet for 2023. Ifølge programmet ventes den offentlige gældskvote at falde fra 66,5 % ved udgangen af 2024 til 63,5 % ved udgangen af 2026.

- (27) Udgifterne til sundhedspleje forventes at stige med 1,5 procentpoint af BNP mellem 2019 og 2070, og udgifterne til langtidspleje vil være fordoblet senest i 2055. Slovenien står over for moderate risici for den finanspolitiske holdbarhed på mellemlang sigt og store risici på lang sigt som følge af udgifter i forbindelse med befolkningens aldring. Landet har i de seneste år iværksat omfattende reformer inden for sundhedspleje og langtidspleje. Gennemførelsen af reformen af langtidsplejen er imidlertid blevet forsinket, og finansieringen heraf på mellemlang og lang sigt er stadig ikke sikret. Planlægningen af sundhedsreformen tyder også på, at den vil blive gennemført i flere trin med fokus på adgang til tjenester af høj kvalitet og på forbedring af sociale rettigheder og inklusion. Da dette vil lægge yderligere pres på de offentlige finanser, er det afgørende, at Slovenien iværksætter række foranstaltninger, som etablerer et stabilt indtægtsgrundlag, som ikke underminerer budgetsaldoen på mellemlang og lang sigt.
- (28) Ændringerne af loven om personlig indkomstskat, der blev vedtaget i december 2022, omgjorde de fleste af de tidligere ændringer, der blev vedtaget i marts 2022, og som skulle have mindsket skatten på arbejde og ville have ført til en negativ budgetvirkning på op til 1,3 % af BNP i 2025. Sammenlignet med det samlede tal for Unionen er Sloveniens skatteindtægter som andel af BNP en smule lavere, og nogle relativt vækstfremmende skatter er underudnyttede. Slovenien er stærkt afhængig af beskatning af arbejde: andelen af skat på arbejde i forhold til de samlede skatteindtægter ligger over det samlede tal for Unionen. De løbende skatter på fast ejendom er relativt lave i Slovenien (0,5 % af BNP i forhold til EU-gennemsnittet på 1,1 % af BNP). En vækstfremmende og grøn skattereform kan støtte den finanspolitiske konsolidering og bæredygtig vækst på længere sigt. En sådan skattereform kan lette et skift væk fra beskatning af arbejde gennem en højere andel af løbende ejendomsskatter og støtte jobskabelsen i den CO₂-neutrale tidsalder og i andre industrier med højere værditilvækst. Lavere skatter på arbejde vil også stimulere udbuddet af arbejdskraft, herunder udbuddet af faglærte og udenlandske arbejdstagere.

- (29) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra b), i forordning (EU) 2021/241 og kriterium 2.2 i bilag V til nævnte forordning indeholder genopretnings- og resiliensplanen et omfattende sæt gensidigt forstærkende reformer og investeringer, som skal gennemføres senest i 2026. Slovenien er i gang med at gennemføre sin genopretnings- og resiliensplan, dog med tiltagende risiko for forsinkelser. Slovenien indgav én betalingsanmodning svarende til 12 milepæle og mål i genopretnings- og resiliensplanen, hvilket resulterede i en samlet udbetaling på ca. 49,6 mio. EUR. For at gøre hurtigere fremskridt med gennemførelsen af genopretnings- og resiliensplanen i det nuværende udfordrende miljø er det nødvendigt at styrke Sloveniens forvaltningsstruktur og administrative kapacitet samt sikre, at de nødvendige beslutninger træffes uden forsinkelser. Dette vedrører navnlig strukturreformerne inden for sundhedspleje, langtidspæje, pensioner. Tillægget til genopretnings- og resiliensplanen og det supplerende nye REPowerEU-kapitel bør fastsætte en realistisk tidsplan for de resterende betalingsanmodninger og bør indgives hurtigt for at undgå yderligere forsinkelser eller forstyrrelser i gennemførelsen af genopretnings- og resiliensplanen. Den hurtige medtagelse af det nye REPowerEU-kapitel i genopretnings- og resiliensplanen vil gøre det muligt at finansiere yderligere reformer og investeringer til støtte for Sloveniens strategiske mål på energiområdet og inden for den grønne omstilling. Det er fortsat vigtigt systematisk og på en effektiv måde at inddrage lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter og andre relevante interessenter for at sikre en vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen samt af andre økonomipolitiske og beskæftigelsespolitiske tiltag, der går ud over denne plan, og således sikre et bredt ejerskab til den overordnede politiske dagsorden.
- (30) Kommissionen godkendte alle Sloveniens programmeringsdokumenter vedrørende samhørighedspolitikken i 2022. En hurtig gennemførelse af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken i komplementaritet og synergi med genopretnings- og resiliensplanen, herunder REPowerEU-kapitlet, er afgørende for at opnå den grønne og den digitale omstilling og øge den økonomiske og sociale modstandsdygtighed samt for at sikre en afbalanceret territorial udvikling i Slovenien.

(31) Før Rusland invaderede Ukraine var Slovenien reelt afhængig af Rusland som eneste naturgasleverandør til landet. Fra 2023 var Slovenien imidlertid i stand til at sikre ca. en tredjedel af sin naturgasforsyning gennem import fra Algeriet. Gas spiller stadig en vigtig rolle i Sloveniens energimiks (12 %) og er en vigtig energikilde for industrien, samtidig med at den giver fleksibilitet i energisektoren. Dekarbonisering af industrien og energisektoren bør derfor fremmes gennem fremskyndet udbredelse af vedvarende energi og energieffektivitetsforanstaltninger. Slovenien fastsatte i sin nationale energi- og klimaplan et mål på 27 % som sit bidrag til Unionens 2030-mål for vedvarende energi. Dette er betydeligt lavere end den andel af vedvarende energi på 37 % i 2030, der er beregnet i overensstemmelse med bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999¹⁶. Slovenien nåede sin andel af energi fra vedvarende energikilder i 2021 i det endelige bruttoenergiforbrug (25 %) ved at anvende EU-mekanismen for grænseoverskridende samarbejde i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001¹⁷ (gennem statistiske overførsler). Godkendelsesprocedurerne for anlæg til vedvarende energi i netskala er fortsat en flaskehals, hovedsagelig på grund af de komplekse og langvarige miljøprocedurer, navnlig for vindmølleanlæg, hvor procedurerne kan tage op til flere år. Slovenien skal styrke sit mål for vedvarende energi væsentligt i sin ajourførte nationale energi- og klimaplan for at afspejle Unionens mere ambitiøse klima- og energimål i Fit for 55-pakken og REPowerEU-planen. Sloveniens forbrug af naturgas faldt med 14 % i perioden august 2022-marts 2023 sammenlignet med det gennemsnitlige gasforbrug i samme periode i de foregående fem år, hvilket ligger lidt under reduktionsmålet på 15 %. Slovenien kan øge bestræbelserne på midlertidigt at reducere efterspørgslen efter gas indtil den 31. marts 2024 i henhold til Rådets forordning (EU) 2022/1369¹⁸.

¹⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 af 11. december 2018 om forvaltning af energiunionen og klimaindsatsen, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 663/2009 og (EF) nr. 715/2009, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF, 98/70/EF, 2009/31/EF, 2009/73/EF, 2010/31/EU, 2012/27/EU og 2013/30/EU, Rådets direktiv 2009/119/EF og (EU) 2015/652 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013 (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 1).

¹⁷ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82).

¹⁸ Rådets forordning (EU) 2022/1369 af 5. august 2022 om koordinerede foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas (EUT L 206 af 8.8.2022, s. 1).

(32) Den slovenske genopretnings- og resiliensplan omfatter allerede væsentlige reformer og investeringer, der har til formål at: i) øge andelen af vedvarende energikilder i det endelige bruttoenergiforbrug, ii) lette adgangen til og integrationen i elnettet for anlæg til produktion af vedvarende energikilder, iii) forbedre energieffektiviteten og renoveringen af offentlige bygninger og iv) gøre det muligt at etablere en infrastruktur for alternative brændstoffer. Selv om foranstaltningerne i genopretnings- og resiliensplanen er et vigtigt skridt i diversificeringen væk fra fossile brændstoffer, kan der gøres en større indsats for at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi i alle sektorer. Dette kan omfatte udpegelse af prioriterede områder for anlæg til vedvarende energi, yderligere forenkling og afkortning af tilladelsesprocedurerne, styrkelse af nettet og forbedring af den overordnede netforvaltning (for at muliggøre tilslutning af flere anlæg til vedvarende energi, navnlig på lav- og mellemspændingsniveauerne). Yderligere fokus på nulemissionstransport og -infrastruktur vil bidrage yderligere til at reducere drivhusgasemissionerne og afhængigheden af fossile brændstoffer.

- (33) Mangel på arbejdskraft og færdigheder i sektorer og erhverv, der er væsentlige for den grønne omstilling, herunder fremstilling, udbredelse og vedligeholdelse af nettonul teknologier, skaber flaskehalse i omstillingen til en nettonul økonomi. Uddannelsessystemer af høj kvalitet, der reagerer på ændrede behov på arbejdsmarkedet, samt målrettede opkvalificerings- og omskolingsforanstaltninger er afgørende for at afhjælpe manglen på kvalificeret arbejdskraft og fremme inklusion og omfordeling af arbejdskraft. For at frigøre det uudnyttede arbejdskraftudbud er det nødvendigt, at disse foranstaltninger er tilgængelige, navnlig for enkeltpersoner og i de sektorer og regioner, der er mest berørt af den grønne omstilling. En styrkelse af undervisningen inden for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik kan styrke uddannelsessystemets kapacitet til med succes at give de lærende kompetencer til den grønne og den digitale omstilling. I 2022 blev der rapporteret om mangel på arbejdskraft i Slovenien til 66 jobtyper, som vedrører den grønne omstilling og kræver særlige færdigheder og kompetencer. Andelen af ledige stillinger steg på tværs af nøglesektorer såsom bygge- og anlægssektoren (fra 3,5 % i 2015 til 7,0 % i 2022) og fremstillingsindustrien (fra 1,2 % i 2015 til 2,6 % i 2022), idet begge sektorer lå over EU-gennemsnittet på henholdsvis 4,0 % og 2,3 % i 2022.
- (34) Rådet har på baggrund af Kommissionens vurdering gennemgået stabilitetsprogrammet for 2023, og dets udtalelse¹⁹ afspejles i henstilling 1.

¹⁹ I henhold til artikel 5, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1466/97.

(35) I betragtning af de nære indbyrdes forbindelser mellem euromedlemsstaternes økonomier og deres kollektive bidrag til Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde henstillede Rådet, at medlemsstaterne i euroområdet træffer foranstaltninger, herunder gennem deres genopretnings- og resiliensplaner, med henblik på at i) bevare gældsholdbarheden og afholde sig fra bred støtte til den samlede efterspørgsel i 2023, målrette de finanspolitiske foranstaltninger, der er truffet for at afbøde virkningerne af høje energipriser, bedre, og overveje passende måder at afvikle støtten på, efterhånden som energiprispresset mindskes; ii) opretholde et højt offentligt investeringsomfang og fremme private investeringer til støtte for den grønne og den digitale omstilling; iii) støtte en lønudvikling, der afbøder tabet af købekraft og samtidig begrænser anden runde-effekter på inflationen, forbedre de aktive arbejdsmarkedspolitikker yderligere og afhjælpe manglen på kvalificeret arbejdskraft; iv) forbedre erhvervsklimaet og sikre, at energistøtten til virksomheder er omkostningseffektiv, midlertidig og målrettet levedygtige virksomheder, og at den opretholder incitamentet til den grønne omstilling, samt v) bevare den makrofinansielle stabilitet og overvåge risici og samtidig fortsætte arbejdet med at fuldføre bankunionen. For Slovenien bidrager henstilling 1, 2 og 3 til gennemførelsen af den første, anden og tredje henstilling i henstillingen om euroområdet fra 2023,

HENSTILLER, at Slovenien i 2023 og 2024 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. afvikle de gældende energistøttenødforanstaltninger hurtigst muligt i 2023 og 2024 og bruge de deraf følgende besparelser til at nedbringe det offentlige underskud; hvis nye stigninger i energipriserne nødvendiggør nye eller fortsatte støtteforanstaltninger, sikre, at sådanne støtteforanstaltninger er rettet mod at beskytte sårbare husholdninger og virksomheder, er finanspolitisk overkommelige og opretholder incitamentet til energibesparelser;

sikre en forsigtig finanspolitik, navnlig ved at begrænse den nominelle stigning i nationalt finansierede primære nettoudgifter i 2024 til højst 5,5 %²⁰;

bevare nationalt finansierede offentlige investeringer og sikre en effektiv udnyttelse af tilskud under faciliteten og af andre EU-midler, navnlig for at fremme den grønne og den digitale omstilling;

fortsætte med at følge en mellemsigtet finanspolitisk strategi i perioden efter 2024 med gradvis og holdbar konsolidering kombineret med investeringer og reformer, der skaber større bæredygtig vækst, med henblik på at opnå en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt;

sikre langsigtet finanspolitisk holdbarhed i sundheds- og langtidsplejesystemerne; afbalancere skatteindtægterne i retning af mere væksthæmende og bæredygtige kilder

²⁰ Dette skønnes at svare til en årlig forbedring af den strukturelle budgetsaldo på mindst 0,5 % af BNP i 2024 som beskrevet i betragtning 23.

2. sikre en effektiv forvaltning og styrke den administrative kapacitet for få gennemført genopretnings- og resiliensplanen hurtigt og gnidningsløst; afslutte REPowerEU-kapitlet hurtigt med henblik på hurtigt at påbegynde gennemførelsen heraf; gå videre med en hurtig gennemførelse af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken i tæt komplementaritet og synergi med genopretnings- og resiliensplanen
3. fortsætte bestræbelserne på at diversificere gasimporten og mindske den samlede afhængighed af fossile brændstoffer ved at fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder, navnlig ved yderligere at forenkle og afkorte godkendelsesprocedurerne og styrke elnettet samt forbedre forvaltningen heraf, herunder gennem digitalisering; øge gennemførelsen af energieffektivitetsforanstaltninger, navnlig i byggesektoren, fremme elektrificeringen af transportsektoren og intensivere den politiske indsats med henblik på at tilvejebringe og erhverve de færdigheder og kompetencer, der er nødvendige for den grønne omstilling.

Udfærdiget i Bruxelles, den ...

På Rådets vegne

Formand
